

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. A. S.**, bývajúceho v M., proti žalovanej **Slovenskej republike**, v mene ktorej podľa označenia žalobcu má konať **1/ Národná rada Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Námestie Alexandra Dubčeka č. 1 a **2/ Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 25 C 219/2009, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. októbra 2012 sp.zn. 9 Co 492/2012 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave dovolaním napadnutým uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 12. septembra 2012 č.k. 25 C 219/2009-84, ktorým žalobcovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa odôvodnil nedôvodnosťou podaného odvolania poukazujúc na to, že žalobca nie je nemajetný, dosahuje príjem vo výške, ktorý výrazne presahuje priemerný príjem v hospodárstve, má úspory a mal aj dostatok času (cca 3 roky od podania žaloby do doručenia výzvy na zaplatenie súdneho poplatku) na to, aby si vytvoril potrebnú rezervu na úhradu súdneho poplatku. Jeho finančné pomery teda priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov neodôvodňujú. Vyjadril sa i k odvolacej námietke týkajúcej sa údajného vecného oslobodenia konania od súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti

konať pred súdom, ku ktorému malo dôjsť nesprávnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu. Vyčítal odvolaciemu súdu nesprávnosť jeho názoru, že konanie nie je vecne oslobodené od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. j) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu, ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c) O.s.p.) na zaujatie stanoviska, a ani o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Rovnako nejde ani o uznesenie odvolacieho súdu, potvrdzujúce uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených pod písmenami a) až g) ustanovenia § 237 O.s.p., pričom nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil ani podmienku prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) O.s.p., na ktorú poukazoval dovolateľ. Z obsahu spisu je zrejmé, že v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov, nebola postupom odvolacieho ani prvostupňového súdu znemožnená žalobcovi realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva.

Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať ani samotné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie prvostupňového súdu o nepriznaní

oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi, ak záver súdov o tejto otázke zodpovedá skutkovým zisteniam, z ktorých pri jej posudzovaní vychádzali. Odvolací súd svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil, pričom z obsahu spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti spochybňujúce správnosť jeho záveru o tom, že žalobca nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Z hľadiska žalobcom tvrdeného odňatia možnosti konať pred súdom nesprávnym rozhodnutím odvolacieho súdu bola zjavne nenáležitou dovolacia námietka týkajúca sa otázky, či konanie je alebo nie je vecne oslobodené od súdnych poplatkov podľa zákona o súdnych poplatkoch. Na rozhodnutie o žiadosti žalobcu o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov súdy správne aplikovali ustanovenie § 138 O.s.p. a správne ho aj interpretovali. Voči aplikácii a interpretácii tohto ustanovenia žalobca v dovolaní žiadne výhrady neuplatnil. Riešenie otázky, či konanie je alebo nie je vecne oslobodené od súdnych poplatkov podľa zákona o súdnych poplatkoch, bolo pre rozhodovanie o návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov právne bezvýznamné.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 138 upravuje možnosť individuálneho oslobodenia od súdnych poplatkov (niekedy nazývaného aj oslobodením na návrh účastníka, alebo individuálneho osobného oslobodenia). Pri rozhodovaní súdu o žiadosti účastníka o oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O.s.p. ide druhovo o úplne odlišné oslobodenie (než je vecné oslobodenie konania od súdnych poplatkov podľa zákona o súdnych poplatkoch), pri ktorom súd skúma osobné pomery účastníka, resp. charakter uplatňovaného práva, a na základe týchto (individuálnych) okolností, môže svojím rozhodnutím účastníka konania od platenia súdnych poplatkov oslobodiť. Vecné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa zákona o súdnych poplatkoch naopak sleduje oslobodenie istého druhu konaní (nie účastníkov konania), pri ktorých z dôvodu ich spoločenskej závažnosti a dôležitosti zákonodarca - štát zľavil z poplatkovej povinnosti a takéto oslobodenie nastáva priamo zo zákona.

Neopodstatnenosť vyššie uvedenej dovolacej námietky bola zrejmá už zo samotného dovolania, keď žalobca za postup súdov, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, označil prípad, keď súd „mieni zastaviť súdne konanie“ pre nezaplatenie súdneho poplatku, teda postup, ktorý sa ešte nestal.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako neprípustné odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júla 2013

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová